

Tax and Legal Newsletter

PKF

แนวทางใหม่: ผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดาสามารถทำให้บริษัทมีความสัมพันธ์กันได้

ประเทศไทยใช้หลักการตาม OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations ('OECD Guidelines') และประมวลรัษฎากรไทยได้กำหนดข้อบังคับในการจัดทำรายงานสำหรับบริษัท (หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) ที่มีธุรกรรมกับบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ Transfer Pricing Disclosure Form, Local File, และ Country-by-Country Reporting ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับบริษัท (หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล) ที่จะต้องเข้าใจว่าตนมีบริษัทที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ เพื่อประเมินว่าอยู่ภายใต้ข้อบังคับในการจัดทำเอกสารราคาโอนหรือไม่

ภายใต้มาตรา 71 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร บริษัทจะจัดว่ามีความสัมพันธ์กันเมื่อ

- (1) นิติบุคคลหนึ่งถือหุ้นในอีกนิติบุคคลหนึ่งทั้งทางตรงหรือทางอ้อมไม่น้อยกว่า 50% หรือ
- (2) ผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นในอีกนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมไม่น้อยกว่า 50% ถือหุ้นในอีกนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมไม่น้อยกว่า 50% หรือ
- (3) มีความสัมพันธ์กันในด้านทุน การจัดการ หรือการควบคุมในลักษณะที่นิติบุคคลหนึ่งไม่อาจดำเนินการโดยอิสระจากอีกนิติบุคคลหนึ่ง

กรมสรรพากรไทยได้ให้ความช่วยเหลือผู้เสียภาษี โดยจัดทำคำอธิบายและตัวอย่างบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมสรรพากรไทย คำอธิบายและตัวอย่างก่อนหน้านี้นี้มักจะเน้นที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลและมีความไม่ชัดเจนเมื่อพิจารณาผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดา ไม่ใช่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังนั้นกรมสรรพากรไทยจึงให้ตัวอย่างเพิ่มเติมอีก 2 ตัวอย่างที่พิจารณาผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดาด้วย ตัวอย่างใหม่นี้ได้แก่ ตัวอย่างที่ 13 และตัวอย่างที่ 14 ซึ่งประกาศในเว็บไซต์กรมสรรพากรและเราสรุปภาพรวมดังต่อไปนี้

Tax and Legal Newsletter

PKF

ตัวอย่างที่ 1

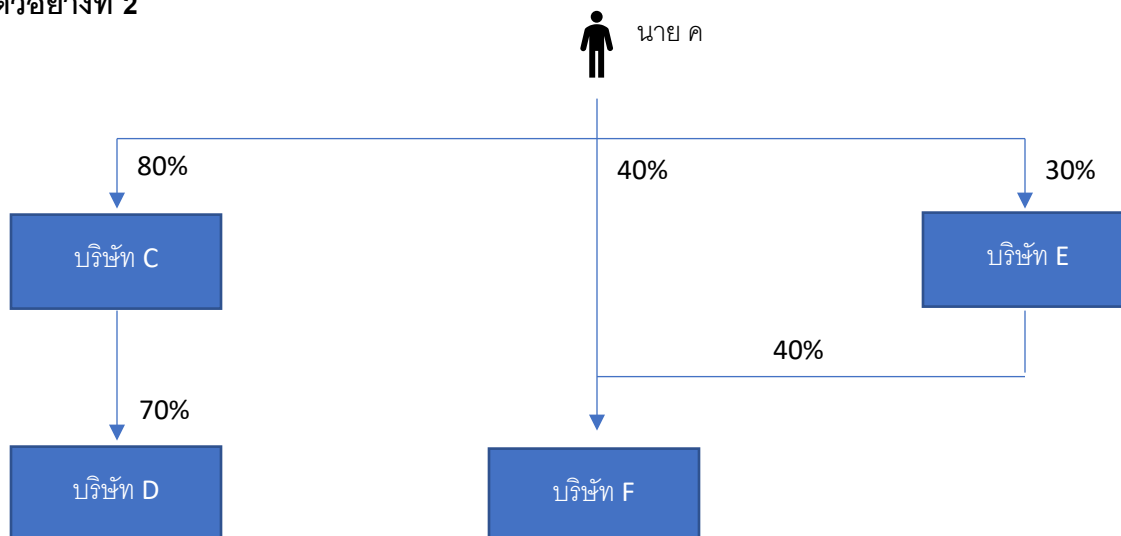
ผู้ถือหุ้น	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท A	สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท B
บริษัท X (ต่างประเทศ)	10%	50%
นาย ก	73%	17%
นาย ข	17%	33%
รวม	100%	100%

จากตารางข้างต้น บริษัท X ถือหุ้น 10% ในบริษัท A และ 50% ในบริษัท B

หากพิจารณาเฉพาะผู้ถือหุ้นที่เป็นบริษัท บริษัท A และบริษัท B จะไม่ถือว่าเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตาม เราต้องพิจารณาผู้ถือหุ้นทั้งหมด รวมถึงบุคคลธรรมดาด้วย ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของทั้งสองบริษัท กล่าวคือ พิจารณาว่า “กลุ่ม” ผู้ถือหุ้นของทั้งสองบริษัทมีการถือหุ้นรวมกันอย่างน้อย 50% ในแต่ละบริษัทหรือไม่

ดังนั้น เมื่อพิจารณาผู้ถือหุ้นทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล บริษัท A และบริษัท B จะถือว่าเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากทั้งสองบริษัทมีผู้ถือหุ้นกลุ่มเดียวกัน ได้แก่ บริษัท X นาย ก และ นาย ข ที่ถือหุ้นรวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 50% ในทั้งสองบริษัท

ตัวอย่างที่ 2

Tax and Legal Newsletter

PKF

จากภาพด้านบน นาย ค ถือหุ้นทางตรงในบริษัท C เป็นสัดส่วน 80% และถือหุ้นทางตรงในบริษัท F เป็นสัดส่วน 40% เมื่อพิจารณาเฉพาะการถือหุ้นทางตรง เราจะสรุปว่านาย ค ไม่ได้ถือหุ้นอย่างน้อย 50% ในทั้งสองบริษัท และดังนั้นทั้งสองบริษัทจึงไม่ใช่บริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน

อย่างไรก็ตาม เราต้องคำนึงถึงสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท F ด้วย ดังนั้น นอกเหนือจากการถือหุ้นทางตรง 40% เราต้องรวมการถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัท E ซึ่งเท่ากับ 30% ของหุ้นซึ่งบริษัท E ถือในบริษัท F ซึ่งก็คือ $30\% \times 40\% = 12\%$ ดังนั้น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม นาย ค ถือหุ้น $(40\% + 12\%) 52\%$ ในบริษัท F และเมื่อพิจารณาร่วมกับการถือหุ้นทางตรงในบริษัท C เป็นสัดส่วน 80% (เนื่องจากนาย ค ถือหุ้นในทั้งสองบริษัท 50% หรือมากกว่า) ทั้งสองบริษัทจึงเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน

นาย ค ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท D โดยผ่านการถือหุ้น 80% ในบริษัท C ซึ่งถือหุ้นในบริษัท D ซึ่งก็คือ $80\% \times 70\% = 56\%$ ดังนั้นนาย ค ถือหุ้น 50% หรือมากกว่าในแต่ละบริษัท ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น บริษัท C บริษัท D และบริษัท F ถือว่าเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน

ข้อสังเกตของ PKF Thailand

ตัวอย่างที่ 1 และตัวอย่างที่ 2 ถูกเพิ่มเข้ามาเพื่อแสดงให้เห็นภาพบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน โดยพิจารณาผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดาด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการประเมินว่าบริษัทใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กัน ตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีในคำอธิบายก่อนหน้านี้มักจะเน้นการพิจารณาผู้ถือหุ้นที่เป็นบริษัทเท่านั้นและการตีความเกี่ยวกับบุคคลธรรมดายังไม่มีความชัดเจน

จากแนวทางในการพิจารณาบริษัทที่เกี่ยวข้องกันที่เพิ่มเติมมานี้ เราแนะนำให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาโครงสร้างการถือหุ้นและรายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อพิจารณาสัดส่วนการถือหุ้นของทั้งผู้ถือหุ้นที่เป็นนิติบุคคลและผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดา และ “กลุ่ม” ผู้ถือหุ้นเดียวกัน เพื่อประเมินว่าบริษัทที่เข้าข่ายว่าเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันได้อย่างครอบคลุมทั้งหมด และรายชื่อบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันนั้นได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

Tax and Legal Newsletter

PKF

หากคุณต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับประเด็นราคาโอนหรือบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน หรือความช่วยเหลือ
ในการจัดทำ Transfer Pricing Disclosure Form หรือ Local File กรุณาติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้าน Transfer Pricing
ของเรา

Philip Bond International Tax Partner Head of Tax philip.bond@pkf.com	ธีระเดช ต้นสุวรรณรัตน์ Tax Partner Tax Compliance and Advisory Services Theeradaje.t@pkf.com	จิตยากร ติราติ Associate Director Transfer Pricing thitayakorn.t@pkf.com
--	--	---